

Kärt besvär förgäves på Confidencen

”Egentligen handlar det bara om sex, för Shakespeare är på många sätt en buskisförfattare”

Joel Wiklund går på Danderyds gymnasium och har medverkat i Martin Langes uppsättning¹ av *Kärt besvär förgäves*. Här är några intryck från arbetet.

22/2-08

Det är nu ganska exakt två månader till premiären i S:t Petersburg och gruppen har precis kommit över de största hindren vi mött. Det första hindret var texthanteringen. Få av oss förstod den äldre svenskan, de latinska uttrycken och parallellerna till handlingen. Det problemet hänger också ihop med det andra, nämligen glorifieringen som alltid kommer i en Shakespeare-pjäsa. När vi inte förstår replikerna antar vi ofta att det är något väldigt elegant, graciöst och behagfullt vi säger. Egentligen handlar det bara om sex, för Shakespeare är på många sätt en buskisförfattare. Men genom att, tack vare Martin Lange, förstå vad vi säger kunde vi också sluta sätta pjäsen på en finkulturell piedestal och se den för vad det faktiskt är.

SOM DE PUBERTALA UNGDOMAR VI faktiskt är verkade respekten och intresset för pjäsen bli större. Vi verkar ha betingat sex med något väldigt bra. Men det verkligt intressanta med arbetet här är att det går igenom exakt samma faser och hinder som i *Romeo och Juliet*, som jag spelar i på annat håll. Samma oförståelse. Samma glorifiering.

Från *Kärt besvär förgäves*. Foto: Johan de Bourg

Från Martin Langes uppsättning av *Kärt besvär förgäves*. Foto: Johan de Bourg

18/5 – 08

FÖRESTÄLLNINGARNA ÄR NU ÖVER, och jag kollar tillbaka på det jag skrev i februari och över hela processen med *Kärt besvär förgäves*. Det har gått lång tid sen pjäsen valdes, och mycket har hänt, men trots perioder av tvivel fick vi en bra föreställning i Ryssland och tre fantastiska föreställningar på Confidencen.

MEN DET SOM HAR FASCINERAT mig mest är hur likvärdiga alla var. Vanligtvis brukar premiären gå på ett visst sätt och den sista på ett annat sätt. Vissa dagar har man mindre energi och andra minns man inte sina repliker. Men denna uppsättning har, på gott och ont, inte bringat några överraskningar eller något skådespelartrubbel. Har tidigare varit med om stora gräl med motspelare och brutna fingrar minuter innan föreställning. I vilket fall som helst så ger det mig en större förståelse över gruppens professionalism, trots att jag många gånger har klagat på en brist av fokus hos mina medspelare. På så sätt har jag inte bara utvecklats som skådespelare, utan också som människa.

DET KANSKE ÄR EN KLYSCHA, men texten har en viss modernitet, på det sättet att kärlek alltid har varit ett sorts spel. I och med det har vi hittat mycket inspiration från privatlivet,

och kanske främst från rysslandresan. Den gav oss en sista glöd, som vi behövde. S:t Petersburg har många diskreta, men definierade, fönster till 1700-talivet. Pjäsen är visserligen egentligen 1500-tal, men vi hade valt att sätta upp den i mer modern tappning för att passa in på Confidencen.

SOM SAMMANFATTNING KAN JAG SÄGA att pjäsen tydligt är en av Shakespeares tidigare verk, som trots det lätt kan appliceras på 2000-talet, eller 1700-talet.

Text: Joel Wiklund

¹ Läs om Langes arbete med pjäsen i vårt förra nummer

Joel Wiklund i *Kärt besvär förgäves*. Foto: Johan de Bourg

”Hur skulle jag känna om jag var en mallig spanjor ...?”

Dilan Apak om att gå in i en roll

Dilan Apak spelade spanjoren Armado i Martin Langes uppsättning av *Kärt besvär förgäves*. Här skriver hon om sitt arbete med rollen.

Don Adriano de Armado - en lite äldre, inbilsk, spansk adelsman som under sin visit vid kungen av Navarras hov blir häftigt förälskad i bondflickan Jaquenetta. Denna man skulle jag Dilan - en 16 årig tjej från Täby - gestalta i vår skoluppsättning av *Love's Labour's Lost*. Det visade sig faktiskt vara mindre av en utmaning än jag trodde.

I början av vårt arbete tänkte jag mycket på stereotyper när jag spelade. Jag såg blint på Armado som just denna äldre, snobbiga spanjor och försökte därför ständigt bete mig så. Jag skulle gå så manligt som möjligt och särskilt tala så manligt som möjligt och mitt spel blev väldigt förställt. Men efter många råd från vår regissör Martin Lange, insåg jag att texten, regin och kostymen faktiskt skulle göra allt jobbet åt mig. Det enda jag egentligen behövde göra var att ta in texten och försöka tänka mig in i Armados situation och tillämpa hans i texten beskrivna känslor på mig själv.

Rickard III - en dag på Towern med två clowner

Shakespearetragedier med clownsmink och clownnäsor. Det är något som teatergruppen 123 Shtunk ägnar sig åt. I sommar är det dags för en ny föreställning.

Gruppen har tidigare spelat bland annat *Romeo och Julia*, *Macbeth* och *Hamlet*, och i år är det *Rikard III* som får sig ett ansiktslyft. Ett cirkustält vid Norra fästningshörnan i Varberg blir, som tidigare år, platsen där Lasse Beischer ihop med Henri Kokko ska gestalta dramat.

- Rickard är en elak rackare, maktlysten och ömklig. Men i vår version är han galen, säger Lasse Beischer.

Skådespelarna har fördelat rollerna så att Beischer spelar Rikard och Kokko spelar de övriga rollerna i föreställningen.

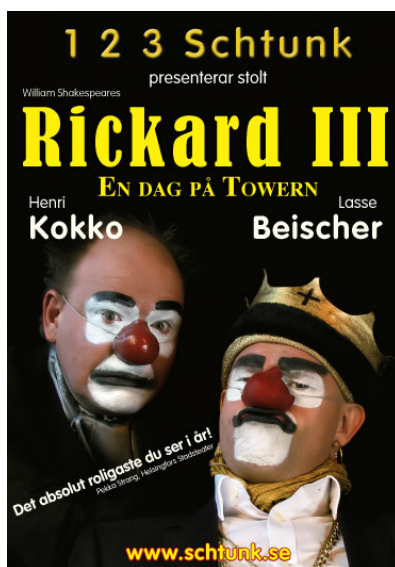
Dilan Apak i *Kärt besvär förgäves*. Foto: Johan de Bourg

Hur skulle jag känna om jag var en mallig spanjor som inte fick min lidelsefulla kärlek för en simpel bondjanta besvarad? Jag lät mer av mig själv komma fram och insåg att så länge jag förstår vad det är Armado känner och så länge jag vet vad det är jag spelar upp, så gör det inte något om min kvinnliga röst framträder ibland, eller om min gång blir lite för feminin då och då. Naturligtvis blev spelet ändå något förställt, då det gällde att även hitta 1700-talskänslan i det hela. Något som också verkar vara allmänt erkänt är att den här pjäsen är en snuskig buskisvariant, och då måste man naturligtvis anpassa spelet till det.

Armados page, Knott, spelades av en mycket god vän till mig, så det var lätt att hitta ett bra samspel karaktärerna emellan. Till en början antog jag att det var Armado som var den mer förnuftige i sällskapet, men jag insåg snart hur det var tvärtom. Som sagt, Armado är en mycket inbilsk man som gång på gång tror sig tillrättavisa sin page (och alla andra) när han egentligen driver med sig själv och gör sig till åtlöje.

Något som har varit viktigt under detta arbete var att förtydliga allting vi skådespelare gjorde på scen. Att jag själv förstod vad Armado menar i sitt tal beror förmodligen endast på att jag har haft så lång tid att bearbeta texten. Därför har det fysiska arbetet samt talet varit viktigt, för att tydligt få fram alla undertexter (som för det mesta var relativt oanständiga) som min och allas karaktärer ständigt smyger ur sig. Men när jag väl fått kläm på allting gällande Armado, kom jag ändå att tycka om den honom. För, trots att han tror alldeles för mycket om sig själv och egentligen är en ganska tragisk person, har han en charm som få män har.

Text: Dilan Apak

- Vi har redan haft premiär och det gick jättebra. Det blev en massa entréer för Henri och han kom in

som fel snubbe två gånger. Han kom in som budbärare när han skulle vara Rickards mamma. Det blev väldigt roligt, säger Lasse Beischer.

Shtunk ägnar sig åt en teaterkonst som heter Commedia dell'arte, som bygger på att man med hjälp av improvisation och deltagande från publiken bygger upp en föreställning. Om den brutale kungen blir snällare eller elakare med clownnäsa återstår att se.

Till hösten blir det tjejernas tur. Shtunks Josefine Andersson åker ihop med Maria Simonsson på Sverigeturné med pjäsen *Ute ur leken - om Shakespeares alla d(r)amer*, skriven av Josefine Andersson och Roland Heiel.

Text: Linn Heiel Ekeborg